

HASTA VERİLERİNİN MBYS'YE KAYDEDİLMESİ TALEBİNİN DAYANAĞI ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLMİŞTİR.

Muayenehane hekimlerinin hastalarına ait bilgileri Muayene Bilgi Yönetim Sistemi'ne (MBYS) kaydetmeleri taleplerinde Sağlık Bakanlığı tarafından dayanak olarak gösterilen 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 378.maddesi geçtiğimiz hafta Anayasa Mahkemesi tarafından hukuka aykırı bulunarak iptal edilmiştir. **(EK-1)**

Söz konusu maddede özetle; Bakanlığın kamu ve özel sağlık kuruluşlarına başvuran hastaların sağlık verilerini işleyebileceği düzenlenmekteydi. Anayasa Mahkemesi, Bakanlığa tanınan bu yetkinin özel hayatın gizliliği hakkına müdahale oluşturduğunu, bu nedenle Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile değil, TBMM'nin çıkaracağı bir kanun ile düzenlenmesi gerektiğini ifade etti. TBMM'nin yasal düzenleme yapmaya zamanı olabilmesi için iptal kararının 27.2.2024 tarihinden itibaren 9 ay sonra yürürlüğe girmesine hükmetti.

İptal kararının yürürlüğe girmesi ertelenmişse de Anayasa Mahkemesi kararlarının herkes için bağlayıcılığı ve Anayasanın üstünlüğü ilkeleri gereğince, Anayasa'ya aykırı olduğu tespit edilmiş bir düzenlemenin uygulamaya devam edilemeyeceği bilinmektedir. Diğer bir deyişle, Anayasa Mahkemesi kararı Sağlık Bakanlığı'nın MBYS'ye hasta verilerinin kaydedilmesi taleplerinin Anayasa'ya aykırı olduğunu da ortaya koymuştur. Yasal dayanağın Anayasa'ya aykırı bulunduğu durumlarda, bu dayanakla tesis edilen işlemlerin de hukuka aykırı sayılacağına dair çokça yargı kararı da bulunmaktadır.

Bununla birlikte il sağlık müdürlüklerinin gerçekleştirdiği denetimlerde hala MBYS'ye hasta verilerinin girilmesini istediği, kaydetmeyenler hakkında hukuka aykırı şekilde idari yaptırım uyguladığı öğrenilmiştir. Geçtiğimiz hafta yürürlüğe giren, sağlık mevzuatında bir dizi değişiklik yapan Torba Yasa ile de Bakanlığın veri kaydetmeyen hekimlere yaptırım uygularken dayanak olarak gösterdiği 3359 sayılı Kanun'un Ek-11.maddesinin 3.fıkrası değiştirilmiştir. Maddenin değişiklik öncesi halinde, *Bakanlığın belirlediği kayıtları uygun şekilde tutmayan veya bildirim zorunluğunu yerine getirmeyen sağlık kuruluşlarının önce iki defa uyarılacağı, ardından bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde biri kadar idari para cezası verileceği* düzenleniyordu. Yeni değişiklikle sağlık kuruluşlarına *herhangi bir uyarı dahi olmaksızın, doğrudan elli bin TL'den az olmamak üzere bir önceki aya ait brüt hizmet gelirinin yüzde ikisi kadar idari para cezası verileceği* belirtildi. Yani uyarı süreci kaldırılmış, para cezası ise ağırlaştırılmıştır.

Bu kapsamda idari para cezası yaptırımına uğrayan meslektaşlarımızın ikamet ettikleri ilin sulh ceza hâkimliğinde itiraz etme hakkı bulunmaktadır. Ayakta Teşhis ve Tedavi Sunulan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte de MBYS'ye kaydolma gerekliliğine dair hiçbir hüküm bulunmadığından, mahkemelerin verilen cezaları dayanaktan yoksun bularak iptal ettiği bilinmektedir. **(EK-2)**

Son olarak, önümüzdeki günlerde 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun sağlık verileri de dâhil özel nitelikte kişisel verilerin işleme şartlarının düzenlendiği 6.maddesinde değişiklik yapılacağı öngörülmektedir. Yasa Tasarısı incelendiğinde, Sağlık Bakanlığının merkezi sağlık veri sistemi kurarak veri toplama yetkisi yönünden esaslı bir değişiklik içermediği, dolayısıyla yürürlüğe girmesi halinde de MBYS'ye veri girişi taleplerine yasal dayanak oluşturamayacağı anlaşılmaktadır.

Hastalarımız ile güven ilişkimizin sır saklama ykmllğmz yerine getireceğimiz inancıyla bağdaşık olduğunu, yaşam ve sağlık hakkını koruma üzerine kurulu mesleğimizi ancak meslek etiği kurallarını benimsediğimiz ölçüde gereğince yerine getirebileceğimizi değerli meslektaşlarımıza hatırlatır, konuya ilişkin daha fazla bilgi almak isteyen, soru ve tereddütleri olanların Derneėimiz Hukuk Bürosuna danışabileceğini bilginize sunarız.